

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes saistošo noteikumu projekta “Mājas (istabas) dzīvnieku turēšanas noteikumi Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā” paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
<p>1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums</p>	<p>Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 6. punktā noteikts, ka pašvaldības dome izvērtē uz likuma “Par pašvaldībām” normu pamata izdotos saistošos noteikumus un izdod jaunus noteikumus atbilstoši Pašvaldību likumā ietvertajam pilnvarojumam.</p> <p>Ņemot vērā to, ka Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes 2011. gada 28. aprīļa saistošie noteikumi Nr. 15 “Mājdzīvnieku turēšanas noteikumi Daugavpils valstspilsētā” (turpmāk - Saistošie noteikumi Nr. 15) ir izdoti citstarp saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 43. panta pirmās daļas 10. punktu, pašvaldība veica izvērtējumu un sagatavoja jaunus saistošos noteikumus.</p> <p>Atbilstoši Pašvaldību likuma 44. panta pirmajai daļai, dome izdod saistošos noteikumus atbilstoši likumā vai Ministru kabineta noteikumos ietvertam pilnvarojumam.</p> <p>1) Problēmas raksturojums</p> <p>Dzīvnieku aizsardzības likuma 10. panta 2. punkts noteic, ka labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, suņa apmācībai un mājas (istabas) dzīvnieka īpašnieka un turētāja tiesības un pienākumus nosaka Ministru kabinets.</p> <p>Ministru kabineta 2006. gada 4. aprīļa noteikumu Nr. 266 “Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai” 12.1. apakšpunkts noteic, ka pilsētās un ciemos ārpus norobežotās teritorijas suni ved pavadā. Savukārt šo noteikumu 13. punkts noteic, ka pilsētās un ciemos ārpus norobežotās teritorijas suns bez pavadas var atrasties zaļajā zonā un mežā (izņemot vietējo pašvaldību noteiktās vietas, kur saskaņā ar vietējo pašvaldību saistošajiem noteikumiem tas ir aizliegts) pastaigas laikā īpašnieka vai turētāja uzraudzībā un redzeslokā tādā attālumā, kādā īpašnieks vai turētājs spēj kontrolēt dzīvnieka rīcību.</p> <p>Respektīvi, pilsētās un ciemos ārpus norobežotās teritorijas suns bez pavadas var atrasties zaļajā zonā un mežā, izņemot vietējo pašvaldību noteiktās vietas, kur saskaņā ar vietējo pašvaldību saistošajiem noteikumiem tas ir aizliegts. No pašvaldībai dotā pilnvarojuma ir saprotams, ka pašvaldība savos saistošajos noteikumos ir tiesīga noteikt konkrētas vietas pilsētu un ciemu zaļajās zonās un mežā, kurās suns nedrīkst atrasties bez pavadas.</p> <p>Pilsētas skvēros, parkos un citās labiekārtotās pilsētas zaļo zonu teritorijās pulcējas un pārvietojas salīdzinoši liels cilvēku skaits, tostarp, tās tiek izmantotas individuālai sportošanai (skriešana, riteņbraukšana, vingrošana), izglītojamo sportošanai, pastaigai ar bērnu ratiem, brīva laika pavadīšanai, kā arī daļa atrodas blakus bērnu rotaļu laukumiem, un ir saprātīgi pieņemt, ka suņu atrašanās šādās teritorijās bez pavadas var radīt draudus cilvēku un citu dzīvnieku drošībai, piemēram, suns var uzvesties agresīvi, agresīvi reaģēt uz cilvēkiem un citiem dzīvniekiem, cilvēku veiktām aktivitātēm, izbīlī aizbēgt u.tml. Sabiedrības drošībai un citiem dzīvniekiem būtisku apdraudējumu rada tieši suņi, to iespējamie uzbrukumi un sakošanas gadījumi.</p>

2022. gadā, izstrādājot grozījumus Saistošajos noteikumos Nr. 15 (sk. <https://likumi.lv/ta/id/330163-grozijumi-daugavpils-domes-2011-gada-28-aprila-saistosajos-noteikumos-nr-15-majdzivnieku-turesanas-noteikumi-daugavpils-pilseta->) pašvaldība sadarbībā ar Daugavpils pilsētas pašvaldības policiju izvērtēja pilsētā esošās publiski pieejamās teritorijas ar mērķi noteikt tās vietās, kurās suņu atrašanās bez pavadas var radīt draudus cilvēku un dzīvnieku drošībai, un noteica, ka sunim bez pavadas aizliegts atrasties šādās pilsētas zaļo zonu teritorijās:

- Centra apkaimē – Baznīcas skvērā, Skulptūru skvērā, Vienības laukumā, DU skvērā, Daugavas skvērā, Domes dārzā, A. Pumpura parkā, Centrālā parkā, Eirodārzā;
- Esplanādes apkaimē – Akmeņu dārzā, Esplanādes parkā, Vienības dārzā, Dubrovina parkā;
- Grīvas apkaimē – Raiņa skvērā, Sēlijas ielas skvērā;
- Jaunbūves apkaimē – Slavas skvērā, Aizpilsētas parkā, Ventspils – Valmieras ielu skvērā, Avotiņu skvērā, Ziemeļu skvērā, Višķu ielas skvērā;
- Gajoka apkaimē – Gajoka skvērā;
- Jaunās Forštadtes apkaimē – Aveņu ielas skvērā, Jaunās Forštadtes parkā;
- Vecās Forštadtes apkaimē – Ormaņu ielas skvērā, Vidzemes ielas skvērā;
- Ķīmijas apkaimē – Porohovkas parkā, Jātņnieku ielas skvērā;
- Dzelzceļnieka apkaimē – Brīvības parkā;
- Ruģeļu apkaimē – Meļņičkas skvērā;
- Niderkūnu apkaimē – Niderkūnu skvērā;
- Cietokšņa apkaimē – Cietokšņa parkā;
- Ezermalas apkaimē - Ezermalas skvērā;
- Vecstropu apkaimē – Sajūtu dārzā.

Līdz ar to ierobežojumi sunim atrasties bez pavadas minētajās pilsētas zaļo zonu teritorijās, kuras nav ierobežotas un kurās pulcējas un pārvietojas salīdzinoši liels cilvēku skaits, objektīvi samazina risku cilvēku un citu dzīvnieku drošībai. Bez tam, pašvaldībā tika saņemts biedrības “Latgales sporta suņu biedrība” viedoklis, ka pilsētas zaļajā zonā vai mežā bez pavadas ir jāļauj atrasties vienīgi tiem suņiem, kuri ir attiecīgi apmācīti.

Saskaņā ar pašvaldības Administratīvās komisijas sniegto informāciju, 2023. gadā (uz 1. oktobri) tika uzsākti 22 administratīvā pārkāpuma procesi par to, ka suņu īpašnieki (turētāji) suņus veduši bez pavadas.

Izvērtējot pašreizējo situāciju, šāds ierobežojums pašvaldībā ir saglabājams, tāpēc saistošo noteikumu projektā pārņemts Saistošo noteikumu Nr. 15 8. punkts, nosakot konkrētas pilsētas zaļo zonu teritorijas, kurās sunim ir aizliegts atrasties bez pavadas (*sk. saistošo noteikumu projekta 4. punktu*).

Jāatzīmē, ka pašvaldībā vairākkārt ir vērsušies pilsētas iedzīvotāji ar lūgumu nepiemērot minētos ierobežojumus maza izmēra suņiem, taču, ja pašvaldība saistošajos noteikumos noteic vietas, kurās nav atļauts atrasties bez pavadas, tad minētais aizliegums ir attiecināms uz visa veida suņiem, neatkarīgi no to šķirnes vai lieluma, un pašvaldība nav pilnvarota noteikt jebkādas izņēmumus. Pašvaldībai ir pienākums ievērot diskriminācijas aizliegumu un vienlīdzības principu.

Tāpat saistošo noteikumu projektā pārņemts Saistošo noteikumu Nr. 15 7. punktā noteiktais, ka suni ir atļauts vest pastaigā bez pavadas vietās, kas speciāli ierīkotas suņu pastaigām (*sk. saistošo noteikumu projekta 3. punktu*).

Nemot vērā to, ka pilsētas skvēri, parki un citas labiekārtotas pilsētas zaļo zonu teritorijas tiek izmantotas arī dažādu publisko pasākumu norisei, saistošo

noteikumu projekts paredz, ka ierobežojumi sunim atrasties bez pavadas konkrētajās pilsētas zaļo zonu teritorijās neattiecas uz pasākumiem, kas ir saskaņoti pašvaldībā un organizēti ar suņu paraugdemonstrējumiem, sacensībām vai izstādēm. Tāpat noteikts, ka šādi ierobežojumi neattiecas uz suni pavadoni, suni asistentu, suni terapeitu un dienesta suni (ja suns atrodas kopā ar amatpersonu, pildot dienesta pienākumus) un suņa īpašniekam vai turētājam ir jābūt klāt attiecīgai suņa apliecībai (*sk. saistošo noteikumu projekta 5. punktu*).

2) Problēmas raksturojums

Dzīvnieku aizsardzības likuma 8. panta pirmā daļa noteic, ka par klaiņojošu dzīvnieku nav uzskatāms sterilizēts kaķis, kas uzturas pilsētā vai lauku apdzīvotā vietā dzīvojamo māju tuvumā; ceturtnā daļa - saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem vietējā pašvaldība var atļaut pilsētā vai lauku apdzīvotā vietā dzīvojamo māju tuvumā turēt sterilizētu bezsaimnieka kaķi, ja tiek nodrošināta tā labturība un apzīmēšana.

Proti, minētajā jautājumā pašvaldība saistošajos noteikumos var noteikt vienīgi sterilizētu bezsaimnieka kaķu turēšanas pieļaujamību (*sk. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vadlīnijas saistošo noteikumu izstrādei “Saistošie noteikumi par mājdzīvnieku uzturēšanu”*, pieejamas - <https://www.varam.gov.lv/lv/vadlinijas-saistosos-noteikumu-izstradei>) un pašvaldība nav pilnvarota noteikt plašākas prasības šādu kaķu turēšanai, tostarp noteikt kārtību to uzskaitē, barošanai vai izmitināšanai.

Daugavpils teritorijā mīt bezsaimnieka kaķi un ir iedzīvotāji, kuri savu iespēju robežās veic šo bezsaimnieka dzīvnieku aprūpi. Pašvaldība nav tiesīga liegt par šādiem dzīvniekiem rūpēties un, nosakot saistošajos noteikumos pieļaujamību pilsētā dzīvojamo māju tuvumā turēt sterilizētu bezsaimnieka kaķi, ja tiek nodrošināta tā labturība un apzīmēšana, pašvaldība tieši veicinās to, ka šāda aprūpe tiks veikta kontrolēti un atbilstoši dzīvnieku fizioloģiskajām un etoloģiskām vajadzībām, kā arī veicinās šādu dzīvnieku populācijas un infekciju izplatības samazināšanos, objektīvi samazinot risku cilvēku un citu dzīvnieku veselībai un drošībai.

Izvērtējot pašreizējo situāciju, šāda pieļaujamība pašvaldībā ir saglabājama, tāpēc saistošo noteikumu projektā pārņemts Saistošo noteikumu Nr. 15 10. punktā noteiktais, ka dzīvojamo māju tuvumā atļauts turēt sterilizētu bezsaimnieka kaķi, ja tiek nodrošināta tā labturība un apzīmēšana (*sk. saistošo noteikumu projekta 6. punktu*).

Bezsaimnieka kaķiem ir tiesības uzturēties dzīvojamo māju tuvumā, ja tie ir sterilizēti, apzīmēti un aprūpēti (barība, patvērums) un šai sakarā dzīvojamo māju iedzīvotājiem ir jāņem vērā sekojošais:

- normatīvie akti neaizliedz barot dzīvniekus pie daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām, tomēr mājas iedzīvotājam, kurš to dara, jā rūpējas, lai pēc šādu dzīvnieku barošanas vide paliek tīra. Ja persona, kas baro šādus kaķus, pēc barošanas nesavāc ēdienu pārpalikumus, tā ir saucama pie administratīvās atbildības saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43. panta pirmo daļu (pašvaldības domes 2014. gada 27. marta saistošo noteikumu Nr. 16 “Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Daugavpils pilsētas pašvaldībā” 30.1. apakšpunkts noteic, ka ir aizliegts izvietot (izmest) atkritumus tam neparedzētās un nepiemērotās vietās);
- pirms patvēruma (piemēram, kaķu mājas) izveidošanas ir nepieciešams saņemt dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku saskaņojums;

- kaķu sterilizācija un apzīmēšana veicama pie vetārsta, kas ir maksas pakalpojumi un netiek segti no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

3) Problēmas raksturojums

2021. gada 9. decembrī tika pieņemti grozījumi Veterinārmedicīnas likumā (sk. <https://likumi.lv/ta/id/328584-grozijumi-veterinarmedicinas-likuma>) un, lai nodrošinātu skaidru un nepārprotamu tiesību normu piemērošanu, likums tika papildināt ar 21.³ pantu, nosakot pašvaldību kompetenci likumā, uzlabojot izpratni par pašvaldību nozīmi dzīvnieku reģistrācijā un apzīmēšanā (sk. Likumprojekta “Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) I. nodaļas 2. punktu).

Proti, Veterinārmedicīnas likuma 21.³ panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldība nodrošina normatīvajos aktos par mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtību noteikto suņa apzīmēšanas un reģistrācijas prasību izpildes uzraudzību un kontroli attiecīgajā administratīvajā teritorijā, otrā daļa - pašvaldība, veicot šā panta pirmajā daļā minēto normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli, ir tiesīga izdot administratīvos aktus par suņa apzīmēšanu un reģistrāciju, trešā daļa - pašvaldība saistošajos noteikumos nosaka institūciju, kas ir pilnvarota pašvaldības vārdā veikt šā panta pirmajā daļā noteikto uzraudzību un kontroli, kā arī ir tiesīga izdot šā panta otrajā daļā minētos administratīvos aktus.

Līdz ar to pilnvarojums vērsts vienīgi uz pašvaldības atbildīgās institūcijas noteikšanu suņu apzīmēšanas un reģistrācijas prasību izpildes uzraudzības un kontroles jautājumos.

2022. gadā, izstrādājot grozījumus Saistošajos noteikumos Nr. 15 (sk. <https://likumi.lv/ta/id/330163-grozijumi-daugavpils-domes-2011-gada-28-aprila-saistosajos-noteikumos-nr-15-majdzivnieku-turesanas-noteikumi-daugavpils-pilseta->) pašvaldība izvērtēja tās institucionālo sistēmu un secināja, ka pilnvarojums pašvaldības vārdā veikt normatīvajos aktos par mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtību noteikto suņa apzīmēšanas un reģistrācijas prasību izpildes uzraudzību un kontroli, tostarp tiesības izdot attiecīgos administratīvos aktus, ir nosakāmas Daugavpils pilsētas pašvaldības policijai. Proti, tika ņemts vērā tas, ka pašvaldības policija jau veic administratīvā pārkāpuma procesu par dzīvnieku labturības un turēšanas jautājumiem Dzīvnieku aizsardzības likumā noteiktajos gadījumos, tāpēc pilnvarojot pašvaldības policiju veikt arī normatīvajos aktos par mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtību noteikto suņa apzīmēšanas un reģistrācijas prasību izpildes kontroli un uzraudzību, t.sk., administratīvo aktu izdošanu (vienas institūcijas ietvaros), tika efektīvāk nodrošināta normatīvo aktu izpildes uzraudzība. Pašvaldības policijas amatpersonai ir pietiekamas zināšanas, lai spētu identificēt, izmeklēt un pierādīt administratīvo pārkāpumu, kā arī veikt citas nepieciešamās darbības normatīvo aktu uzraudzības un kontroles jomā.

Līdz ar to saistošo noteikumu projektā pārņemts Saistošo noteikumu Nr. 15 6.¹ punktā noteiktais, ka normatīvajos aktos par mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtību noteikto suņa apzīmēšanas un reģistrācijas prasību izpildes uzraudzību un kontroli pašvaldībā veic Daugavpils pilsētas pašvaldības policija. Pašvaldības policijas amatpersonas ir tiesīgas izdot administratīvos aktus par suņa apzīmēšanu un reģistrāciju (sk. saistošo noteikumu projekta 2. punktu).

4) Problēmas raksturojums

Dzīvnieku aizsardzības likuma 8. panta otrā daļa noteic, ka jebkura persona par klaiņojošu vai bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu dzīvnieku nekavējoties paziņo vietējās pašvaldības institūcijai, trešā daļa - saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem un normatīvajiem aktiem, kas reglamentē dzīvnieku labturības jomu,

vietējā pašvaldība organizē klaiņojošu vai bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu dzīvnieku izķeršanu un, ja nepieciešams, nogalināšanu.

Klaiņojošu suņu un kaķu izķeršanas prasības noteiktas Ministru kabineta 2012. gada 2. oktobra noteikumos Nr. 678 "Klaiņojošu suņu un kaķu izķeršanas prasības".

Pašvaldībā klaiņojošu un bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu dzīvnieku izķeršanu un to uzturēšanu dzīvnieku patversmē, kā arī pilsētas teritorijā atrastu dzīvnieku liķu savākšanu un to nodošanu tālākai utilizēšanai deleģēts veikt SIA "Labiēkārtošana - D" (pašvaldība ir kapitāla daļu turētāja SIA "Labiēkārtošana - D").

Līdz ar to saistošo noteikumu projektā pārņemts Saistošo noteikumu Nr. 15 4. un 5. punktā noteiktais (*sk. saistošo noteikumu projekta 7. un 8. punktu*), nosakot, ka:

- par klaiņojošiem vai bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušiem dzīvniekiem pašvaldības administratīvajā teritorijā jāziņo Daugavpils pilsētas pašvaldības policijai (praksē par šādiem gadījumiem iedzīvotāji biežāk ziņo pašvaldības policijai, kura tālāk rīkojas saskaņā ar SIA "Labiēkārtošana - D" atbildīgo darbinieku norādījumiem);
- klaiņojošo vai bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu dzīvnieku izķeršanu un izmitināšanu dzīvnieku patversmē organizē un nodrošina institūcija, kurai pašvaldības dome deleģējusi pārvaldes uzdevumu veikt klaiņojošu un bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušo dzīvnieku izķeršanu Daugavpils pilsētā un to uzturēšanu dzīvnieku patversmē (t.i. SIA "Labiēkārtošana - D").

5) Par izmaiņām

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma, kas stājās spēkā 2020. gada 1. jūlijā, 2. panta trešo daļu administratīvos pārkāpumus, par tiem piemērojamos sodus un amatpersonu kompetenci administratīvo pārkāpumu procesā iestādē, ievērojot šajā likumā paredzētos administratīvās atbildības pamatnoteikumus, nosaka attiecīgo nozari regulējošajos likumos un pašvaldību saistošajos noteikumos. Pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kuros ir noteikta administratīvā atbildība par to pārkāpumiem, ir jāiekļaujas Administratīvās atbildības likumā noteiktajā administratīvās atbildības sistēmā, no kuras izriet, ka pašvaldības dome saistošajos noteikumos ir tiesīga paredzēt administratīvo atbildību par to pārkāpšanu tikai tad, ja atbildība par attiecīgajiem pārkāpumiem jau nav paredzēta nozari regulējošajos likumos (*sk. likumprojekta "Pašvaldības likums" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu (anotāciju), pieejama - <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/B6E6044742C8DEF8C2258699003FE189?OpenDocument>*).

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 45. panta otrās daļas 5. punktu dome ir tiesīga paredzēt administratīvos sodus par saistošo noteikumu pārkāpšanu, ja likumos nav noteikts citādi, jautājumos par mājas (istabas) dzīvnieku labturību. Līdz ar to priekšnoteikums, lai pašvaldība varētu noteikt administratīvo atbildību par pašvaldības saistošo noteikumu pārkāpšanu, - ja likumos nav noteikts citādi.

1. Administratīvā atbildība par dzīvnieku labturības prasību pārkāpšanu ir paredzēta Dzīvnieku aizsardzības likumā. Proti, administratīvā atbildība par suņa vešanu bez pavadas jau ir ietverta Dzīvnieku aizsardzības likuma 57. pantā (*sk. Likumprojekta "Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu (anotāciju), pieejams - <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/FDA5CF70BECFBF68C225835B0052A94E?OpenDocument>*, t.i., tiesību norma paredz sodu par dzīvnieku labturības prasību pārkāpumiem, kas noteiktas Ministru kabineta 2006. gada 4. aprīļa noteikumos Nr. 266 "Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku

turēšanai, tirdzniecībai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai”, kā arī sk. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vadlīnijas saistošo noteikumu izstrādei “Saistošie noteikumi par mājdzīvnieku uzturēšanu”, pieejamas - <https://www.varam.gov.lv/lv/vadlinijas-saistosonoteikumu-izstradei>).

2. Jautājumā par pašvaldības noteiktajiem sterilizētu bezsaimnieka kaķu turēšanas pieļaujamības pārkāpumiem pašvaldība ir tiesīga saistošajos noteikumos paredzēt administratīvo atbildību (sk. likumprojekta “Pašvaldības likums” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu (anotāciju), pieejama - <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/B6E6044742C8DEF8C2258699003FE189?OpenDocument>), tāpēc pašvaldība veica izvērtējumu un secināja sekojošo.

No Dzīvnieku aizsardzības likuma 8. panta ceturtās daļas izriet, ka bezsaimnieka kaķiem ir pieļaujams uzturēties dzīvojamo māju tuvumā, ja tie ir sterilizēti, apzīmēti un nodrošināta to labturība (barība, patvērums). Izvērtējot minēto, pašvaldība konstatēja sekojošo:

- Saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 1. panta 12. punktu labturība ir dzīvnieka fizioloģisko un etoloģisko vajadzību nodrošināšanas pasākumu kopums.

Normatīvie akti neaizliedz barot dzīvniekus pie daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām, tostarp klaiņojošus dzīvniekus un bezsaimnieka kaķus, tomēr mājas iedzīvotājam, kurš to dara, jā rūpējas, lai pēc šādu dzīvnieku barošanas vide paliek tīra. Ja persona, kas baro šādus kaķus, pēc barošanas nesavāc ēdienu pārpalikumus, tā ir saucama pie administratīvās atbildības saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43. panta pirmo daļu (pašvaldības domes 2014. gada 27. marta saistošo noteikumu Nr. 16 “Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Daugavpils pilsētas pašvaldībā” 30.1. apakšpunkts noteic, ka ir aizliegts izvietot (izvest) atkritumus tam neparedzētās un nepiemērotās vietās). Savukārt par dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšanu, ar ko citam dzīvniekam nodarīts fizisks kaitējums vai cilvēkam nodarīts fizisks vai materiāls kaitējums, atbildība paredzēta Dzīvnieku aizsardzības likuma 58. pantā.

Bieži vien, rūpējoties par šādu kaķu labklājību, personas tos izmitina dzīvojamās mājas koplietošanas telpās, piemēram, pagrabā. Kā arī šādu kaķu patvērumam pie dzīvojamām mājām tiek izveidotas kaķu mājiņas.

Līdz ar to, pirms šāda patvēruma izveidošanas personai ir jāsaņem dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku saskaņojums. Savukārt gadījumā, ja šāds saskaņojums nav saņemts, minētie kaķi nevar uzturēties dzīvojamās mājas koplietošanas telpās vai dzīvojamās mājas teritorijā un par bez pajumtes palikušiem dzīvniekiem (nonākuši bezpalīdzīgā situācijā) ir jāziņo pašvaldībai, kura šajā gadījumā organizē klaiņojošu vai bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu dzīvnieku izķeršanu.

- Pašvaldībai ir jāatturas no administratīvās atbildības noteikšanas arī gadījumos, kad likumdevējs apzināti ir atteicies paredzēt administratīvo atbildību kādā jautājumā. Piemēram, likumdevējs par normatīvo aktu pienākumu nepildīšanu kādā jomā paredzējis izmantot alternatīvus līdzekļus – administratīvā akta un tā nosacījumu (uzdevumu) piespiedu izpildi.

Dzīvnieka apzīmēšana ir dzīvnieka iezīmēšana attiecīgā veidā. Šāda veida apzīmēšana nepieciešama, lai dzīvnieku varētu identificēt.

Konstatēts, ka jautājumos par dzīvnieku reģistrēšanu (identificēšanu) likumdevējs ir atteicies paredzēt administratīvo atbildību, piemēram, Dzīvnieku aizsardzības likumā netika iekļauti sodi, kas bija noteikti Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 107. pantā, jo tiesību normu izpildi par dzīvnieku slēpšanu, neregistrēšanu un neidentificēšanu var regulēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā (sk. Likumprojekta “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu (anotāciju), pieejams - <https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/FDA5CF70BECFBF68C225835B0052A94E?OpenDocument>). Likumdevējs ir atteicies arī no administratīvās atbildības noteikšanas par pārkāpumiem, kas saistīti ar Veterinārmedicīnas likuma 59. panta 17. punktā noteikto pienākumu nodrošināt, lai suns līdz četrus mēnešus vecumam ir apzīmēts ar mikroshēmu. Ja šo pienākumu neizpilda, suņa īpašniekam vai turētājam var uzlikt piespiedu naudu saskaņā ar Administratīvā procesa likumu (sk. <https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/majas-istabas-dzivnieka-apzimesanas-un-registracijas-kartiba>).

- Dzīvnieku aizsardzības likuma 8. panta pirmā daļa noteic, ka par klaiņojošu dzīvnieku nav uzskatāms sterilizēts kaķis, kas uzturas pilsētā vai lauku apdzīvotā vietā dzīvojamo māju tuvumā. Proti, kaķi, kas nav sterilizēti, uzskatāmi par klaiņojošiem dzīvniekiem, kuru izķeršanu organizē pašvaldība.

Līdz ar to secināts, ka jautājumos par pašvaldības noteiktajiem sterilizētu bezsaimnieka kaķu turēšanas pieļaujamības pārkāpumiem pašvaldība nav tiesīga saistošajos noteikumos paredzēt administratīvo atbildību.

Saistošo noteikumu projektā netika pārņemta Saistošo noteikumu Nr. 15 4.¹ nodaļa par administratīvo atbildību un kompetenci sodu piemērošanā.

Papildus jāatzīmē, ka saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 10. panta 1. punktu lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas un izmantošanas kārtību un labturības prasības katras lauksaimniecības dzīvnieku sugas turēšanai un izmantošanai, prasības kaušanai paredzēto lauksaimniecības dzīvnieku aizsardzībai, kā arī lauksaimniecības dzīvnieka turētāja tiesības un pienākumus nosaka Ministru kabinets. Savukārt, nedz Dzīvnieku aizsardzības likumā, nedz attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos pašvaldība nav pilnvarota noteikt nosacījumus lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai pilsētas teritorijā. Līdz ar to saistošo noteikumu projektā netika pārņemta Saistošo noteikumu Nr. 15 4. nodaļa par minēto dzīvnieku turēšanas kārtību.

Ar saistošo noteikumu projekta spēkā stāšanās brīdi spēku zaudēs Saistošie noteikumi Nr. 15.

<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>Nav iespējams precīzi veikt saistošo noteikumu finansiālo ietekmi uz pašvaldības budžetu, jo ieņēmumi no soda naudas, kas iekasēta par konstatētajiem administratīvajiem pārkāpumiem, ir atkarīgi no pārkāpumu apjoma un darba efektivitātes – jo intensīvāka ir uzraudzība, jo īstermiņā tiek iekasēts vairāk soda naudas un secīgi ir mazāk pārkāpumu (soda naudas) ilgtermiņā. Soda piemērošana nav atbildīgo pašvaldības institūciju darbības uzdevums un mērķis. Soda piemēro tikai gadījumos, kad persona nav ievērojusi saistošajos noteikumos noteiktās prasības.</p> <p>Saskaņā ar pašvaldības Administratīvās komisijas sniegto informāciju, 2023. gadā (uz 1. oktobri) tika uzsākti 22 administratīvā pārkāpuma procesi par to, ka suņu īpašnieki (turētāji) suņus veduši bez pavadas, no tiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 gadījumos tika pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa izbeigšanu; - 5 gadījumos tika pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa izbeigšanu, izsakot personai aizrādījumu; - 14 gadījumos tika pieņemts lēmums par soda piemērošanu, kopsummā - 290 euro apmērā, no tiem: <ul style="list-style-type: none"> • 9 gadījumos nolēmums par sodu tika nodots piespiedu izpildei; • 5 gadījumos nolēmumi izpildīti labprātīgi.
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>Saistošo noteikumu projekts vērstas uz to, lai mājdzīvnieku turēšana neradītu draudus cilvēkiem un dzīvniekiem, samazinātu mājdzīvnieku radīto apdraudējumu risku un novērstu dzīvnieku klaiņošanu un infekcijas slimību izplatību. Saistošo noteikumu projekts uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā tieši neietekmē.</p>
<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūram un to izmaksām</p>	<p>Saistošo noteikumu projekts nemaina administratīvās procedūras.</p> <p>Saistošo noteikumu piemērošanā privātpersona var vērsties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daugavpils pilsētas pašvaldības policijā (dežūrdaļas tālrunis 654 21500 (visu diennakti), e-pasta adrese: police@daugavpils.lv, atrodas Muzeja ielā 1, Daugavpilī, sk. https://police.daugavpils.lv/kontakti); - SIA “Labiēkārtošana - D” Dzīvnieku patversmē (tāl. 20042402, e-pasta adrese: info@labiekartosana.lv, atrodas Piekraustes ielā 2, Daugavpilī, sk. https://www.labiekartosana.lv/darbibas-sferas/dzivnieku-patversme). <p>Administratīvā pārkāpuma procesu par suņa vešanu bez pavadas, kā arī par atkritumus izvietošanu (izmešanu) tam neparedzētās un nepiemērotās vietās līdz lietas izskatīšanai veic Daugavpils pilsētas pašvaldības policija, bet administratīvā</p>

	pārkāpuma lietu izskata pašvaldības Administratīvā komisija (kontakttālrunis 654 22300).
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	<p>Saistošie noteikumi izstrādāti Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 14. punktā noteiktās autonomās funkcijas izpildei - piedalīties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā.</p> <p>Saistošo noteikumu projekta īstenošanā netiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.</p>
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildē iesaistīti Daugavpils pilsētas pašvaldības policijas un SIA "Labiēkārtošana - D" darbinieki.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa – sabiedrības drošība, sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	<p>Saistošo noteikumu izstrādes procesā notikušas konsultācijas ar Daugavpils pilsētas pašvaldības policiju, pašvaldības Administratīvo komisiju un SIA "Labiēkārtošana - D".</p> <p>Sabiedrības viedokļa noskaidrošanai saistošo noteikumu projekts publicēts pašvaldības tīmekļvietnē www.daugavpils.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", termiņš viedokļu iesniegšanai – no 2024. gada 5. marta līdz 2024. gada 19. martam.</p>

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājs

A.Elksniņš